

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 16, 3/2017

Pöytäkirja

Aika 7.6.2017 klo 12:30 – 15:30
Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), kokoushuone Video1, 1. krs

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(**Eero Lehtonen**, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

Matti Poutanen, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Esa Hohtola**, Oulun yliopisto)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Petri Hyytiä**, Helsingin yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj: teollisuus
(**Jukka Puoliväli**, Charles River DRS Finland)

Ulla-Marjut Jaakkola, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(**Iiris Kasanen**, Incisor)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(**Timo Severi**, Helsingin yliopisto)

Mai Kivelä, Eläinsuojeluliitto Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(**Maria Lindqvist**, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, Tampereen vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(**Tiina Palomäki**, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(**Teija Oinonen**, Orion Oyj)

Anna Valros, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(**Satu Mering**, Itä-Suomen yliopisto)

Markku Oksanen, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(**Birgitta Wahlberg**, Åbo Akademi)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(**Hanna Rintala**, Itä-Suomen aluehallintovirasto)

Jarmo Wahlfors, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, Maa- ja metsätalousministeriö
(**Susanna Ahlström**, Maa- ja metsätalousministeriö MMM)

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus kello 13.40 lähtien
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus kello 13.40 lähtien

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12.40. Todettiin Mai Kivelän jääneen äitiyslomalle ja hänen sijaisekseen ehdotetun Animalian vs toiminnanjohtaja Heidi Kivekkää. Sovittiin tarkistettavan ministeriöstä, että tämä on ok.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana. Hyväksyttiin.

3. Ministeriön terveiset

Hallintouudistus: Samaan aikaan Maakuntauudistuksen kanssa toteutetaan myös valtion hallinnon uudistus, jonka toimialakohtaisten lakien muutosesitykset ovat lausuntokierroksella, lausuntoaika on 19.6.2017 saakka. Mukana on myös esitys tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttaminen siten, että tehtävien hoito keskitetään Eviraan 1.1.2019 alkaen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tehtäviä hoitavat henkilöt siirtyvät Eviran palvelukseen. Koko lakipaketti löytyy:

<http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-huhtikuu2017>

Koe-eläintoiminnan ohjaus ja valvonta keskittyy jo nyt: Etelä- ja Itä-Suomen aluehallintovirastot ovat sopineet, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto hoitaa Itä-Suomen alueen toimijoiden ohjauksen ja valvonnan 31.12.2018 saakka.

EU:n komissio on julkaissut raportin 6-7.12.2016 pidetystä kokouksesta: Non-animal approaches – the way forward. Report on a European Commission Scientific Conference held on 6-7 December 2016 at The Egg, Brussels, Belgium.

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/3r/pdf/scientific_conference/non_animal_approaches_conference_report.pdf

Raportissa annetaan muun muassa suosituksia eläinkokeettomien menetelmien kehittämisen edistämiseksi sekä nykyisen eläinten käytön kehittämiseksi siten, että tehtävät kokeet olisivat mahdollisimman hyvin suunniteltuja, saadut tulokset asianmukaisesti raportoituja ja saatu data muiden hyödynnettävissä.

Kokous pohti mahdollisuuksia vaikuttaa sekä *in vivo* että *in vitro* -tutkimuksen laatuun. Tutkimuksen suunnittelu ja toteuttaminen vaativat paljon tutkimusaloista osaamista sekä teoreettisesti että käytännön tasolla. Osaamisen edistäminen keskitetysti voi tietyin osin olla mahdollista, mutta vaatisi paljon pohdintaa. Tutkijakoulutus ja käytännön perehdyttäminen ovat avainasemassa laadukkaan toiminnan varmistamisessa. Kokenut ja pysyvä tutkimus- ja avustava henkilöstö takaavat parhaiten tutkimustoiminnan laadun ja eläinten hyvinvoinnin.

4. 3R-periaatteen edistäminen

3R-työryhmä (Haasio, Heinonen, Tuominen, Viluksela, Voipio) suunnittelee 3R-koulutuksen sisältöä ja toteuttamistapaa. Työryhmä kertoi kokouksessa vuonna 2018 toteutettavista koulutuksista: Solu- ja kudospallit -kurssi Tampereella, Tutkimusetiikka 5 tunnin koulutus videoyhteyksin Helsingissä, *In silico* 1 päivän koulutus videoyhteyksin Kuopiossa ja Helsingissä, Geneettiset tautimallit sekä laji- ja kantavalinta 5 tunnin koulutus videoyhteyksin Helsingissä.

5. TOKES:n toiminta 2017-2018

TOKES:n toimintakausi päättyy 14.10.2018. Loppukauden toiminnaksi suunniteltiin:

- 3R-työryhmän koulutukset vuonna 2018, jonka jälkeen jatketaan aiemmin aloitettua 3R-konsortion kehittelyä.
- Mahdollisesti yhteistyöpäivä toimijoiden hyvinvointiryhmien kanssa 2017 tai 2018.

- TOKES-tiedote medialle eläinten viikolla lokakuussa 2018, teemana Tutkimusetiikka-koulutuksen pääsisältö.
- TOKES-tiedote eläinsuojelulain tullessa lausuntokierrokselle syksyllä 2017: millä tavalla tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelu on järjestetty, mahdollisesti myös tietoa direktiivin 2010/63/EU vaikuttavuusselvityksestä.
- TOKES-verkkosivujen suunnittelu, joita myös 3R-konsortio voisi hyödyntää.
- TOKES pyytää valvoilta viranomaisilta kannanottoa eläinkokeettomien menetelmien hyväksymisestä lakisääteisissä turvallisuustutkimuksissa. Muotona voisi olla esimerkiksi kysymys ja vastaus (Q&A) lomake.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Tiedoksi

Scand-LAS 30.5. – 2.6.2017: <http://www.scandlas2017.dk/>

Kokouksessa oli esillä erityisesti eläinten totuttaminen ihmisiin ja koemenetelmiin parantamisen keinona.

8. Seuraavat kokoukset

27.9.2017 klo 12.30 – 15.30

12.12.2017 klo 12.30 – 15.30

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 15.45.